

Blommer *i balance*

Flere forskellige blommesorter kombineret med udtynding og beskæring giver smagsoplevelser i top og minimerer sygdomsangreb.

TEKST OG FOTO: MAGNUS GAMMELGAARD, GÄRTNERITEKNIKER

Det er let at dyrke blomster, og der findes masser af gode nye og gamle sorter, som modner fra sidst i juli til langt hen i september.

Mange havefolk kan godt lide symmetri, men når det drejer sig om havens blommetræer, er det faktisk en fordel, hvis man har vidt forskellige sorter. Forskellige blommesorter i haven sikrer nemlig bestøvningen, forlænger høstperioden og giver færre problemer med skadedyr. Og når blomsterne er modne, er det vigtigt med udtyndning af frugterne og beskæring af grenene. Det skaber balance i træerne og nedsætter risikoen for svampeangreb.

Skab luft

Blomster kræver ikke en årligt tilbagevendende beskæring. Alligevel er det en god idé at skabe lys og luft til træet. Det giver bedre smag og farveudvikling af frugterne og nedsætter angrebet af svampesydommen gul monilia.

En god huskeregel er, at blomster skal beskæres i den periode, hvor de har blade. Herved heles sårene hurtigst, og man undgår angreb af bakteriekræft, som kan være dødelig for blommetræer.

Også frugterne skal udtyndes. Rigt bærende sorter som 'Opal' og 'Victoria' sætter for mange frugter, og det giver små frugter med dårlig smag. Rør blomsterne ved hinanden, spredes svampesydomme som gul monilia hur-

tigt. Det bedste er at udtynde, når frugterne er små. Nåede du det ikke, er det nu! Der skal være end håndsbred mellem hver blomme!

Larve af blommebladhvepsen

Orker du ikke selv udtyndingsarbejdet, kan blommebladhvepsens larve være en "hjælp". Den voksne bladhveps er på færde i blomstringsperioden og placerer med sin læggebrod et æg i blomsterbunden. Når ægget klækkes, gnaver larven sig ind i den nydannede frugt og udhuler den. Oftest spiser den ikke op, men fortsætter til næste frugt. Resultatet er en sort plet i blomsten. De angrebne frugter falder hurtigt af, og larven graver sig ned i jorden, klar til næste sæson.

En vis udtyndning forårsaget af blommebladhvepsens larve kan være en fordel i de rigt bærende sorter, men fatalt for sorter, der kun sætter få frugter.

Larve af blommevikleren

Blommeviklerens larve – eller halvdelen af den – møder vi, når vi smager på frugterne. Den er resultatet af en lille natsommerfugls besøg. De voksne blommeviklere kommer frem i maj-juni. Hunnerne udsender duftstoffer, såkaldte feromoner, der tiltrækker hannerne til parringen. Herefter lægger hunnerne deres æg på de nydannede blomster.

Larverne gnaver sig ind i blomsterne – helt ind til stenen, for det er her, den proteinrige kost findes.

Angrebne frugter udskiller ofte en lille, klar harpiksdråbe dér, hvor larven er gået ind. Frugter med larver modner ofte nogle dage før de øvrige, hvilket gør det muligt at spotte dem, før de puttes i munden. Blommeviklerens larver overvintrer i en kokon under barkflader på træernes stammer.

Svampesydommen gul monilia

De gullige, cirkelformede svamperinge markerer, at noget er galt. Sporerne spredes med luften fra gamle frugtmumier i nærheden eller over længere afstande. Små skader på frugterne, insektstik, vindskader m.m. er nok til, at der findes en åbning i frugten, hvor svampen kan trænge ind.

Ved modningen bliver blomsterne bløde og rådner. Sidder frugterne tæt, vokser svampen videre til næste frugt. Hvis klimaet er fugtigt, når blomsterne modnes, kan store dele af høsten gå tabt.

5 blommetips

- Udtynd blomsterne, så de ikke berører hinanden.
- Beskær og fjern grene, så der skabes lys og luft i blommetræet.
- Dyrk forskellige tidlige og sene blommesorter. Det sikrer bestøvningen.
- Sæt mejsekasser op til næste sæson. Så hjælper fuglene dig af med larverne.
- Fjern angrebne frugter.

Blommens værste fjender

Blommebladhvepsens larve

Blommebladhvepsens larve udhuler de små frugter.

Sort plet i de nye blomster indikerer angreb af blommebladhvepsens larve. Frugterne udhules og falder til jorden. Udbyttet kan helt udeblive hos blommesorter, der sætter få frugter. Fjern angrebne frugter, inden de falder ned, eller dæk jorden under træet med fiberduk eller et fintmasket net til opsamling.

Blommeviklerens larve

Blommeviklerens larve søger mod midten af blomsten.

De lyserøde larver kaldes også 'orm i blomster'. Helgardér dig ved at dyrke både tidligt- og sentmodnende sorter. Afpluk og fjern angrebne frugter, og opsæt fuglekasser til mejser, der spiser overvintrende larver. Sprøjt eventuelt med det biologiske middel Dipel.

Gul monilia

Gul monilia smitter fra frugt til frugt.

Svampesydommen gul monilia får under fugtige forhold blomsterne til at rådne under modningen. Udtynd blomsterne på træet, så de ikke rører hinanden (du kan nå det endnu), og sørg for, at der ikke hænger indtørrede frugter i træet som infektionskilde.